

ŽELJKO UREMOVIĆ
TRAGURIUM
SACRUM

Tragurium Sacrum 6, 2024., akril na platnu, 40×30 cm

Naslovnica: Tragurium Sacrum 1, 2024., akril na platnu, 100×120 cm

TRAGURIUM SACRUM

LABIRINTI ŽELJKA UREMOVIĆA

1. Razmatrati slikarstvo Željka Uremovića ponajprije znači prepustiti se dojmju kao što se on prepuštao dojmju pred prizorima Grada. Vidikovci, sulari, svaki prozor iznad Labirinta nudi slijedeći motiv: Grad između gore i mora, Grad otok, Grad kojega Jacques Le Goff bilježi na karti romaničke Europe. U Trogiru smo gdje dominira spomenuta romanička podloga bez obzira na nadgradnju drugih stilova i čudesnih detalja koji izmiču klasifikaciji. Baš kao što klasifikaciji izmiču slike Željka Uremovića. Njegova platna su jedra u zagrljaju ovoga labirinta gdje romanički (srednjovjekovni) obrazac Grada okruženog morem nalazi odjeka u duši Slikara. Niz Uremovićevih slika ponajprije je svjedočanstvo o svjetlosti Mediterana, a drugi niz pod nazivom „Akeropiti“ svjedoče tamu iskušenja, suvremenijim izričajem povijesti umjetnosti – to su iskušenja takozvanog „enformela“.

2. Sa svakim promišljanjem slikarstva i svakim predgovorom koji posvećujemo samostalnoj izložbi, dobivamo mogućnost promišljati kontekst, on može biti zapisan u motivu, toposu onoga mjesta gdje je slikar postavio štafelaž, on je prije svega zapisan u povijesti, osobno proživljenim pasusima povijesti umjetnosti... Tako nove slike Željka Uremovića otvaraju vrata Trogira, a ja ću naglasiti *srednjovjekovnog Trogira*. Zapravo otvaraju vrata onoj svjetlosti koja je u razdoblju romanike obasjala kršćansku Europu.

3. Impresija/dojam i ekspresija/izraz, pojmovi su koje nije moguće odvajati u tumačenju osobnoga izraza bilo kojeg ili čijeg pristupa likovnoj umjetnosti. Ipak, u pojmovniku povijesnoumjetničkih stilova razlikujemo „impresionizam“ i „ekspresionizam“, dapače odvajamo ih... Željko Uremović u novom ciklusu slika TRAGURIUM SACRUM, posvećenih Trogiru, Mediteranu, Pasiji, akeropitima, izborom motiva, pristupom motivu, načinom obrade, spon-

tanošću i promišljenošću objedinjuje tako kategorizirane pojmove: impresiju i ekspresiju... U prosvjetljenim prizorima (urbanog) krajolika gestualnom brzinom i zadržavanjem u tektonskom sloju boja Uremović poravnava razliku i opetovano sjedinjuje ono stilski „impresionističko“ i ono „ekspresionističko“ – dojam i izraz. Razlika koja je doduše nastala na lingvističkoj razini (kao „impresionizam“ i „ekspresionizam“) odjednom u slikama Željka Uremovića zatvara cjelinu. (Kao da zatvara estetiku 20. stoljeća). Pred nama su duhovne reportaže, introspektivni putopisi koje Željko Uremović bilježi upornošću hodočasnika. Pojmovnici stilova kao markacije, možda semafori, možda „brklje“ odnosno zabrane preko prijelaza, sa slikarstvom Željka Uremovića mijenjaju boje, otvaraju zabrane, otvaraju mogućnosti čitanja „Epifanije“. Isto tako „Akeropitu“ koji će nas podsjetiti na Munchov nezaobilazni „Krik“ i slojevite reljefne naslage ili na tragove mučeničkih lica kao u Georges Rouaulta. Očigledno je spoj „impresionističkih motiva“ i „ekspresionističkih zamki“ okružio Željka Uremovića, baš kao Grad, kao identitet Grada. Slikar Uremović nije „Mediteranac“, tim je uvjerljivija njegova fascinacija motivima koje nalazi u kontekstu onodobne srednjovjekovne Europe. Takva očaranost mjestom vidljiva na slikama oplemenjuje kulturološki kontekst ovodobne Europe. Jer Trogir jest Europa – starodrevna, možda najmanja europska matrica, sa svetim mjestima i skloništima za heretike. Na tom tragu u Uremovićevim novim slikama iščitavamo zgusnute gotovo „ktonski“ neprohodne slojeve grada i lica dodirnutih podzemnom tamom. Oni se oslobađaju sa svakim slijedećim nizom prizora (slika). Slijede slike dodirnuti neobičnom prosvjetljenošću. Takva gotovo „dualistička“ razdijeljenost je ono što Trogir uvijek drži otvorenim izazovima oblikovanja, umjetnosti, ono što poništava vrijeme i povezuje enformel i akeropit, ekspresionizam i dušu slikara.

4. Slijedi ulomak iz Romana o Bitkuli (Lilijana Domić) gdje je ideja o tami, svjetlosti i značenju toposa rekonstruirana u nekom drugom vremenu u osobi drugog umjetnika – u Trogiru. Ista je to fascinacija, kaže Željko Uremović. Dakle:

„Kad je Nikola Dente detto Cervo godine 1377. radio na luneti portala crkve sv. Dominika provodeći posljednju volju neke gospođe Bitkule, blistala je neobična aura nad Trogirom. Sunce bijaše djelomično prekriveno mjesječevom sjenom. Ono što se na zatamnjenom nebu vidjelo kao gorući polumjesec s vidljivim mijenama, majstor Dente protumačio je Božjim znacima. Svjetlosni znak u obliku slova D, potom se oblikovao u krug zatim u vidljivi polukrug oblikujući slovo C. Nemoguće, neshvatljivo; polumjesec odmaknut od mlađaka polumjesec pomaknut k uštapu, istodobno. Bili su to inicijali njegova imena i nadimka, D.C., Dente detto Cervo. Ispisivala ih je Božja ruka naočigled Gradu i Svijetu. U skladu s Pozivom koji ga izabra i povede iz Venecije, na istočnu obalu Jadrana, danas u Traguriumu, s pomrčinom mjeseca, dosanjao je želju: potpisati se u kamenu. Potpisati se onako kao što to čine najčuveniji majstori. Njegovi pretходnici ostavljali su, doduše, bez potpisa velika djela; reljefe, skulpture, grupe skulptura složene u portale. Znalo se, godinama su klesali, modelirali kamen, kretali se od gradilišta do gradilišta.. „Potpisat ću portal kad se vratim..., onda ću dovršiti osmjech na licu Luxurie, ili onaj drukčiji, na licu Vrline.“ Odlazili

su na druga gradilišta... nisu se vratili... Ali Majstor Nikola Dente (u Splitu upisan i kao Nicola Taiapiera), vraćao se na gradilište katedrale u Milanu; vraćao se u Trogir.

Dente detto Cervo doplovio je iz Venecije u Trogir jer je morao bježati, ali poziva za rad bilo je odasvud: prihvatio je onaj iz Traguriona. Uz dobar posao bio je privučen pričama zapravo legendama o Portalu Katedrale koji je već u ono doba, ad calendae graecas, 1240., podigao, reljefima oplemenio i potpisao majstor Radovan. Spomen Radovana na vidljivome mjestu, latinski tekst izveden u kapitali koji tumači i potpisuje rođenje Bogočovjeka, krasna nadopuna oblikovne cjeline, vodila je majstora Cerva do „idolopoklonstva“. Klanjao se majstorstvu. U svitavnja doslovce je „hodočastio“ Portalu... Ogladavao se u Radovanovoj luneti .(...)

*Dente detto Cervo opčinjem Radovanovim majstorstvom svakoga je jutro obilazio trijem i vrata Katedrale. Dohodio je spuštene glave onda bi digao i zabacio glavu, stajao je tako, kao da gleda u nebo, pred lunetom s prizorima Bogojavljanja“.**

Željko Uremović, baš kao nekad Majstor Dente, prolazi kroz labirint Grada i onda, u zoru, u WA dobijem sličicu neba nad Trogirom.

Lilijana Domić

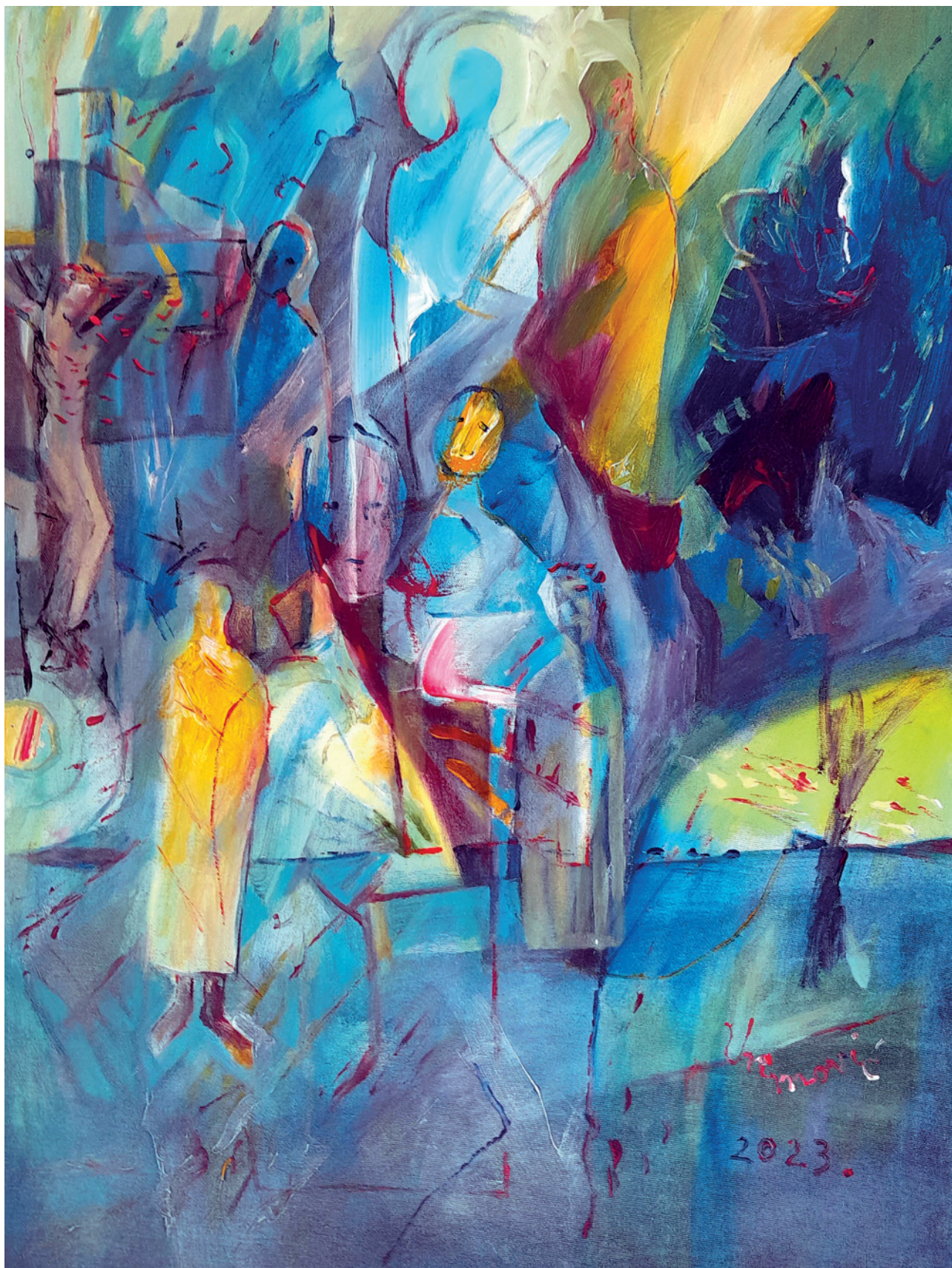
* L. Domić „Bitkula, Augustinova sestra“, ulomak iz romana

Tragurium Sacrum 3, 2022., akril na platnu, 100×120 cm

Tragurium Sacrum 7, 2023., akril na platnu, 100×120 cm

Žudika, 2023., akril na platnu, 80×60 cm

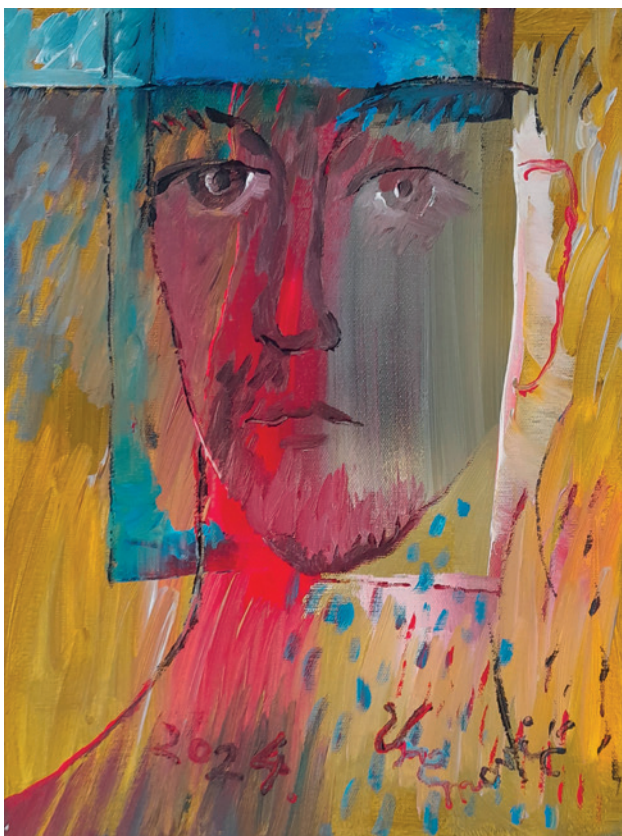
Tragurium Sacrum 9, 2022., akril na platnu, 100×120 cm

Tragurium Sacrum 10, 2023., akril na platnu, 100×120 cm

Tragurium Sacrum 2, 2023., akril na platnu, 70×100 cm

Akeropit 1, 2024., akril na platnu, 40×30 cm

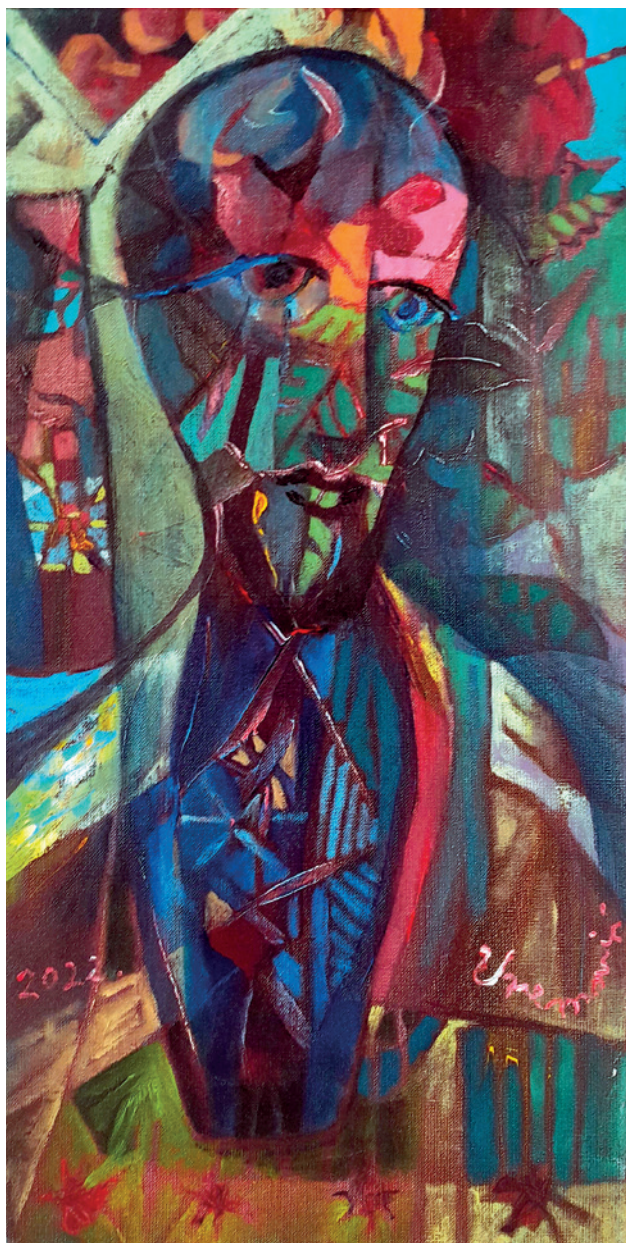
Akeropit 2, 2024., akril na platnu, 40×30 cm

Akeropit 13, 2023., akril na platnu, 60 × 30 cm

Akeropit 14, 2023., akril na platnu, 60 × 30 cm

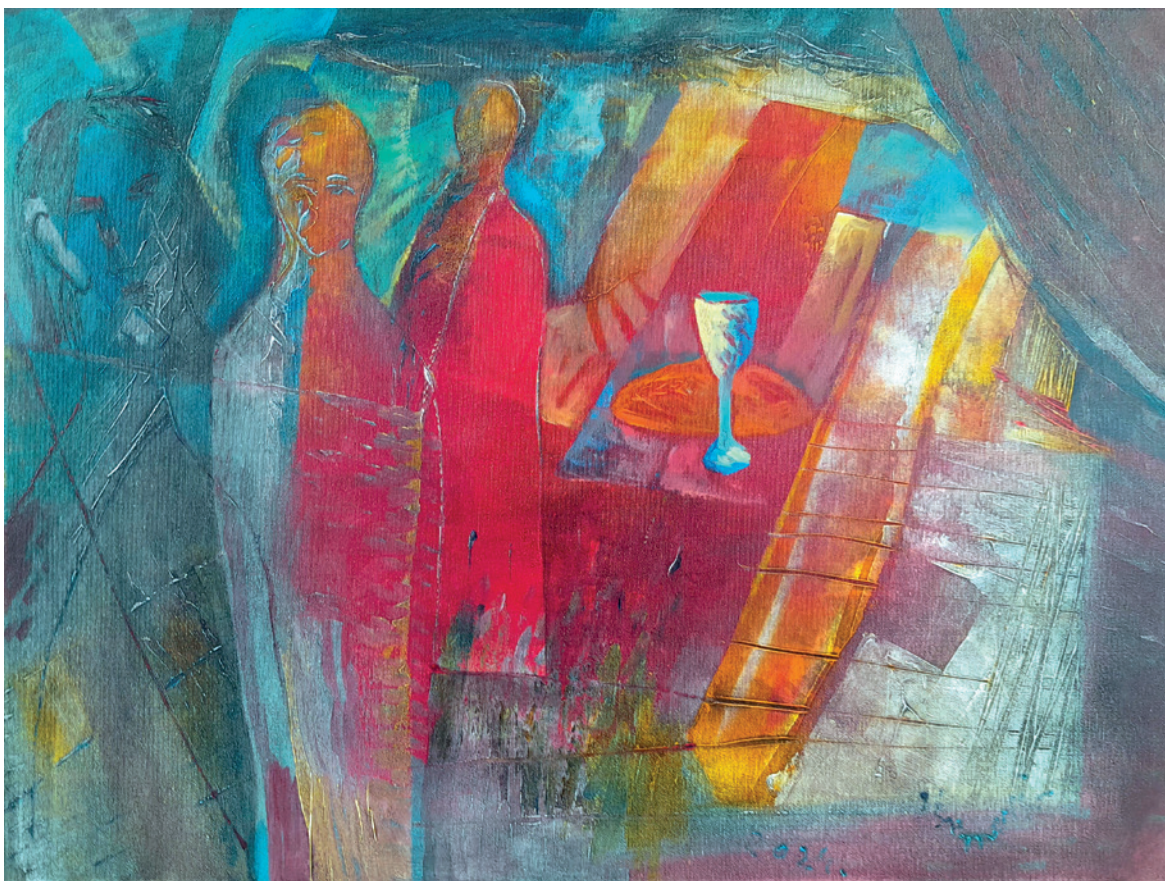
Akeropit 9, 2022., akril na platnu, 60 × 30 cm

Akeropit 4, 2022., akril na platnu, 60 × 30 cm

Tragurium Sacrum 8, 2022., akril na platnu, 100 × 80 cm

Coena Domini 1, 2024., akril na platnu, 50 × 70 cm

Sanctum Conventum 1, 2024., akril na platnu, 50 × 70 cm

Sanctum Conventum 5, 2024., akril na platnu, 30×40 cm

Renata, 2024., akril na platnu, 30×40 cm

Željko Uremović rođen je 1957. godine u Vinkovcima i odrastao je u malom selu Andrijaševci u Slavoniji. Slikarstvo je diplomirao na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 1982. u klasi profesora Raoula Goldonija. Počeo je izlagati 1985. godine. Održao je preko 50 samostalnih izložbi u Hrvatskoj, Norveškoj, Češkoj, Njemačkoj, Belgiji, Nizozemskoj, Francuskoj, Švicarskoj, Italiji i Austriji. Godine 1990. na izložbi Grand Prix International d'Art Plastique u Nici u Francuskoj dobio je nagradu za originalnost tehnike i umjetničkog djela.

Željko Uremović član je Međunarodnog povjerenstva za kršćanske medije (ICMC) od osnutka 1991. godine u Sheffieldu u Velikoj Britaniji. Sudjelovao je na nekoliko međunarodnih konferencija kršćanskih umjetnika (Austrija 1993., Mađarska 1995. i Hrvatska 1999.). Od 1987. radi kao samostalni umjetnik.

Jedno vrijeme radio je i kao profesor likovnih umjetnosti na srednjoj školi, a od 2014. - 2016. godine je u svom ateljeu u Trogiru održavao slikarske radionice za amatere starije dobi. Zbog velikog interesa, a posebno najmlađih, organizirao je 2016. slikarsku radionicu za djecu pored crkve sv. Dominika na rivi u Trogiru. Na toj je radionici sudjelovalo otprilike 40 djece u dobi od 2,5 do 12 godina.

Zimi živi i radi u Češkoj, nekoliko godina je živio u Pragu, a od 2013. godine u Perninku kod Karlovy Vary. Ljeti, za vrijeme turističke sezone, živi u Trogiru, gdje slika i izlaže u svom otvorenom ateljeu Uremović. U svoj atelje uvijek rado prima goste zainteresirane za njegov rad.

KONTAKT

Travanj – listopad:

Ivana Duknovića 8, 21202 Trogir, Hrvatska

Studení – ožujak:

Nádražní 260, 362 36 Pernink, Czech Republic

M +385 91 7387 488, +420 721 233 275

E zeljko_uremovic@yahoo.com

www.zeljkoureмовic.com

SAMOSTALNE IZLOŽBE

1985. Hrvatska, Karlovac, Zilik

1986. Hrvatska, Vinkovci, Galerija Grada Vinkovaca

1987. Hrvatska, Zagreb, Galerija „Vladimir Nazor“

Hrvatska, Zagreb, Galerija „Moša Pijade“

1988. Njemačka, Karlsruhe, „Galerie am Basler Tor“

1989. Nizozemska, Den Haag, „Galerie Art + Craft“

Hrvatska, Punat, Galerija „TOŠ“

Hrvatska, Vrbnik na Krku, Galerija „Bačin dvor“

1990. Nizozemska, Rotterdam, „Continental Art Centre“

1991. Njemačka, München, „Europäisches Patentamt“

1992. Njemačka, Reutlingen, Hrvatska katolička misija

1993. Francuska, Cannes, Galerie Mengin

1994. Hrvatska, Đakovo, Dijecezanski muzej

„J. J. Strossmayera“

Hrvatska, Zagreb, Galerija INA - V. Holjevca

1995. Hrvatska, Karlovac, Zorin dom

1996. Hrvatska, Zagreb, Galerija INA- Ksaver

1997. Hrvatska, Osijek, Caffè-galerija „Kvazimondo“
Hrvatska, Šibenik, Galerija Baptističke crkve
„Ihthus“
1998. Hrvatska, Zagreb, Galerija „Citroen“
2000. Švicarska, Basel-Langenthal, Galerie SGM Klinik
2001. Hrvatska, Zagreb, izložbeni prostor Ministarstva
financija, Porezna uprava
- 2003 Italija, Verona, Galerie Fondacije Tonioni
Austrija, Feistritz am Gail, Galerie Druml
2004. Hrvatska, Vinkovci, Galerija „Slavko Kopač“
2005. Hrvatska, Biograd na Moru, Cafe-galerija
„Carp y mare“
2007. Norveška, Sandeid, „Galleri A´godt!“
2008. Norveška, Sand, „Galleri A´godt!“
Češka, Loket nad Ohří, Cafe galerie
Belgija, Olen, De sterrewijzer
2009. Norveška, Sannidal, Hageutstilling pa Lonne gard
Norveška, Vikedal kirke
Hrvatska, Vinkovci, Galerija gradskog kazališta
Joza Ivakić
Belgija, Olen, De sterrewijzer
2010. Češka, Poděbrady, Galerie Ludvíka Kuby
2011. Norveška, Sveio, Ryvarden Kulturfy
Češka, Poděbrady, Galerie Ludvíka Kuby
Češka, Lanškroun, Galerie Městského muzea
2012. Norveška, Os, Vedholmen Galleri
Hrvatska, Trogir, Muzej grada Trogira
Norveška, Fevik, Fevik kirke
2013. Norveška, Tysvaertunet
2014. Njemačka, Scheessel Kunstgewerbehaus
2016. Norveška, Os, Vedholmen Galleri
Češka, Loket nad Ohří, Cafe galerie
2017. Hrvatska, Zagreb, Galerija specijalne policije
Češka, Loket nad Ohří, Galerie Cafe Loket
2019. Češka, Karlovy Vary, Krajská nemocnice K. Vary
2021. Češka, Ostrov, Stará radnice
2022. Češka, Loket nad Ohří, Galerie Cafe Loket

SKUPNE IZLOŽBE

1991. UK, Sheffield, World Exhibition of Christian artists
on „The Last Supper of the Lord“
1993. Austrija, Schloss Mittersill, Christian artists from
Central and Eastern Europe
1995. Mađarska, Budapest, Congress of Christian artists
1996. Hrvatska, Sveti Ivan Zelina, Krist u suvremenom
hrvatskom slikarstvu
1997. Hrvatska, XV. Slavonski Biennale
1999. Hrvatska, Osijek, II. Waldinger salon
2000. Slovenija, Kranj, World Festival Art on Paper
2000. Argentina, Buenos Aires, Centro Cultural Recoleta,
„Arte Sacro Croata“, Embassy of the Rep. of Croatia
2004. Norveška, Sandeid, Galerie „A´godt!“

NAGRADE

1990. Francuska, Nice, L'Aigine Magazine Price for originality of artwork at the Grand Prix International d'Art Plastique
1999. Hrvatska, Osijek, 2nd Waldinger's Salon Approval

POPIS DJELA

1. Tragurium Sacrum 1, 2023., akril na platnu, 100×120 cm
2. Žudika, 2023., akril na platnu, 80×60 cm
3. Coena Domini 1, 2024., akril na platnu, 50×70 cm
4. Sanctum Conventum 1, 2024., akril na platnu, 50×70 cm
5. Renata, 2024., akril na platnu, 30×40 cm
6. Sanctum Conventum 2, 2024., akril na platnu, 30×40 cm
7. Sanctum Conventum 3, 2024., akril na platnu, 30×40 cm
8. Sanctum Conventum 4, 2023., akril na platnu, 60×80 cm
9. Tragurium Sacrum 2, 2023., akril na platnu, 70×100 cm
10. Tragurium Sacrum 3, 2022., akril na platnu, 100×120 cm
11. Tragurium Sacrum 4, 2023., akril na platnu, 100×120 cm
12. Sanctum Conventum 5, 2024., akril na platnu, 30×40 cm
13. Tragurium Sacrum 5, 2024., akril na platnu, 30×40 cm
14. Orchid, 2024., akril na platnu, 40×30 cm
15. Tragurium Sacrum 6, 2024., akril na platnu, 40×30 cm
16. Akeropit 1, 2024., akril na platnu, 40×30 cm
17. Akeropit 2, 2024., akril na platnu, 40×30 cm
18. Akeropit 3, 2024., akril na platnu, 40×30 cm
19. Coena Domini 2, 2024., akril na platnu, 50×70 cm
20. Tragurium Sacrum 7, 2023., akril na platnu, 100×120 cm
21. Akeropit 4, 2022., akril na platnu, 60×30 cm
22. Akeropit 5, 2023., akril na platnu, 60×30 cm
23. Akeropit 6, 2022., akril na platnu, 60×30 cm
24. Akeropit 7, 2023., akril na platnu, 60×30 cm
25. Akeropit 8, 2022., akril na platnu, 60×30 cm
26. Akeropit 9, 2022., akril na platnu, 60×30 cm
27. Akeropit 10, 2023., akril na platnu, 60×30 cm
28. Akeropit 11, 2022., akril na platnu, 60×30 cm
29. Akeropit 12, 2023., akril na platnu, 60×30 cm
30. Akeropit 13, 2023., akril na platnu, 60×30 cm
31. Akeropit 14, 2023., akril na platnu, 60×30 cm
32. Tragurium Sacrum 8, 2022., akril na platnu, 100×80 cm
33. Tragurium Sacrum 9, 2022., akril na platnu, 100×120 cm
34. Tragurium Sacrum 10, 2022., akril na platnu, 100×120 cm

ŽELJKO UREMOVIĆ

TRAGURIUM SACRUM

NAKLADNIK: Muzej Prigorja • ZA NAKLADNIKA: Morena Želja Želle • PREDGOVOR: Lilijana Domić

FOTOGRAFIJE: Tomislav Dilber • LIKOVNO OBLIKOVANJE: Tomislav Mrčić

SLOG I PRIPREMA ZA TISAK: Ovum • TISAK: Graforad • NAKLADA: 150 komada

ISBN 978-953-7820-80-0 (MEKI UVEZ) | ISBN 978-953-7820-81-7 (PDF)

STRUČNA KONCEPCIJA IZLOŽBE: Lilijana Domić • LIKOVNI POSTAV: Tomislav Dilber

TEHNIČKI POSTAV IZLOŽBE: Josip Kovačević • 3D VIRTUALNI RAZGLED: Mario Dokša

Sesvete, Trg Dragutina Domjanića 5 • 9. – 24. svibnja 2024. godine

Izložba je ostvarena sredstvima Gradskog ureda za kulturu i civilno društvo Grada Zagreba i Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske

Tragurium Sacrum 5, 2024., akril na platnu, 30 × 40 cm

GALERIJA KURIJA

2024. | 38. SEZONA

TETIANA MASLYK, 12. – 29. ožujka

SANELA ĐURINEC RAIČ, 10. – 27. travnja

ŽELJKO UREMOVIĆ, 9. – 24. svibnja

ANTUN MATEŠ, 6. – 21. lipnja

DUJE MEDIĆ I MIRAN ŠABIĆ, 17. listopada – 4. studenog

JELENA MARTINOVIĆ I IRENA GAYATRI HORVAT, 7. – 22. studenog

SESVETSKI LIKOVNI UMJETNICI I GOSTI, 12. – 31. prosinca

Galerija Kuriya Muzeja Prigorja od 1986. vrlo aktivno sudjeluje na sesvetskoj i zagrebačkoj likovnoj sceni. Do danas je ostvareno tristo tih samostalnih i skupnih izložbi, od „Sesvetskog likovnog kruga“ do „Jadranske Fatur, Vere Dajht Kralj, Vinka Fabrisa, Milene Lah, Vinka Fištera, Rudolfa Labaša i mnogih drugih, a kritike i osvrte pisali su naši cijenjeni likovni kritičari i povjesničari umjetnosti poput Matka Peića, Vladimira Bužančića, Oke Ričko, Josipa Škunce, Zdenka Rusa, Nade Križić, Nikole Albanežea ili Milana Bešlića.

Galeriju su priznali HDLU, ULUPUH i HZSU.

VODITELJ PROGRAMA: Tomislav Dilber

SAVJET GALERIJE KURIJA MUZEJA PRIGORJA 2024.: Feđa Gavrilović • David Kelčec • Sanda Stanačev Bajzek • Barbara Vujanović • Tomislav Dilber